

Referaty wyłożone/ ausgelegte (schriftliche) Beiträge:

Anna Korolec (Instytut Spraw Publicznych)
Polska migracja zarobkowa w niemieckiej prasie
Polnische Arbeitsmigration im Spiegel der deutschen Presse

Łukasz Kaczmarek, Paweł Ładykowski (Uniwersytet Szczeciński)
Odtwarzanie się polsko-niemieckiego pogranicza kulturowego. Transgraniczne migracje i kontakty kulturowe w okolicach Szczecina po wejściu Polski do UE i strefy Schengen
Revival des deutsch-polnischen Grenzgebietes als Kulturraum. Grenzwanderung und Kulturkontakt im Stettiner Raum nach Polens EU- und Schengen-Beitritt

Bernadette Jonda (Universität Würzburg)
Deutschland als neue Heimat. Über neue Formen der Migration im grenznahen Bereich
Niemcy jako nowa ojczyzna. O nowych formach migracji na pograniczu

13.00–14.00 **Obiad/Mittagessen**

14.00–16.00 **Sesja VII — Migracje i powroty**
Sektion VII — Migration und Rückwanderung
Prowadzenie/Moderation: Marek Okólski (Ośrodek Badań nad Migracjami, Uniwersytet Warszawski)

Romuald Jończy (Uniwersytet Wrocławski)
Przemiany w migracjach zagranicznych z Górnego Śląska do Państw Europy Zachodniej — od migracji śląskich Niemców do poakcesyjnej migracji Polaków
Veränderungen in der Migration aus Oberschlesien in die westeuropäischen Länder. Von der Aussiedlermigration bis zur Auswanderung der Polen nach dem EU-Beitritt

Jacek Schmidt (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Kim są „późni wysiedleńcy”? Poczucie tożsamości a obrazy medialne i polityczne imigrantów z Polski w Niemczech
Wer sind die Spätaussiedler? Identitätsgefühl und mediales sowie politisches Bild der polnischen Immigranten in Deutschland

Małgorzata Majka (Centrum Doradztwa Strategicznego, Kraków)
Kierunek Dolny Śląsk — wpływ potencjału społeczno-ekonomicznego migrantów powrotnych
Richtung Niederschlesien — der Einfluss des sozio-ökonomischen Potenzials der Rückwanderer

Katrin Klein-Hitpass (Institut für Landes- und Stadtentwicklungsforschung)
Remigrationsprozesse nach Polen seit 1989. Ausmaß, Struktur und Veränderungen sowie politische Implikationen
Procesy remigracyjne do Polski od 1989 roku. Nasilenie, struktura, zmiany oraz polityczne implikacje

16.00–16.30 **Przerwa na kawę/Kaffeepause**

16.30–18.30 **Sesja VIII — Transnarodowość i problematyka tożsamościowa**
Sektion VIII — Transnationalismus und Identitätsproblematik
Prowadzenie/Moderation: Dorota Praszalowicz (Uniwersytet Jagielloński)

Wojciech Łukowski (Ośrodek Badań nad Migracjami, Uniwersytet Warszawski)
Translokalne czy transnarodowe przestrzenie społeczne? W poszukiwaniu adekwatności teoretycznej refleksji nad migracjami między Polską a Niemcami
Translokale oder transnationale soziale Räume? Auf der Suche nach einer adäquaten theoretischen Reflexion über die Wanderungen zwischen Deutschland und Polen

Birgit Glorius (Stadt Leipzig, Stabstelle „Lernen vor Ort“)
Migration von Polen nach Deutschland im Spiegel transnationaler Theorieansätze. Eine Fallstudie aus Leipzig
Migracje z Polski do Niemiec w świetle teorii transnarodowych. Przypadek Lipska

Katarzyna Blumberg-Stankiewicz (Europa Universität Viadrina, Frankfurt/Oder)
Durchaus sichtbar. Die zweite Generation polnischer Migranten in Berlin
Zdecydowanie widoczni. Drugie pokolenie polskich migrantów w Berlinie

Michał Nowosielski (Instytut Zachodni w Poznaniu)
Sytuacja polskich organizacji w Niemczech — wnioski z badań
Situation der polnischen Vereine in Deutschland — Ergebnisse aus der Forschung

Referaty wyłożone/ ausgelegte (schriftliche) Beiträge:

Roland Łukasiewicz (Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie)
Relacje międzygrupowe „starej” i najnowszej emigracji polskiej do Niemiec
Intergruppenbeziehungen zwischen den „alten” und zeitgenössischen polnischen Einwanderern in Deutschland

Agnieszka Szczepaniak-Kroll (Pracownia Etnologii Polskiej Akademii Nauk o/Poznań)
Wyszkoleni polscy transmigranci w Berlinie — adaptacja, style życia, tożsamość
Hochqualifizierte polnische Transmigranten in Berlin — Adaptation, Lebensstile und Identität

Krzysztof Jabłonowski (Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk)
Polskie stowarzyszenia w Berlinie na przełomie XIX i XX wieku
Polnische Vereine in Berlin um die Wende vom 19. zum 20. Jahrhundert

18.30–19.00 **Dyskusja na zakończenie/Abschlussdiskussion**

PROGRAM/PROGRAMM

Komitet Badań nad Migracjami Ludności i Polonią przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk
Komisja Polskiej Akademii Umiejętności do Badań Diaspory Polskiej
Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych Uniwersytetu Jagiellońskiego
Institut für Migrationsforschung und Interkulturelle Studien der Universität Osnabrück

Polsko-niemieckie doświadczenia migracyjne. Przeszłość i terażniejszość Deutsch-polnische Migrationserfahrungen. Vergangenheit und Gegenwart

Konferencję dedykujemy pamięci prof. Andrzeja Brożka/Die Konferenz ist gewidmet Prof. Andrzej Brożek

Niedziela, 5. grudnia 2010
Sonntag, 5. Dezember 2010

do/bis 19.00 Przyjazd uczestników
Anreise der Teilnehmer

Poniedziałek, 6. grudnia 2010
Montag, 6. Dezember 2010

10.00–10.30 Powitanie i otwarcie konferencji
Begrüßung und Eröffnung der Tagung

Andrzej Mania (Prorektor UJ), Jochen Oltmer (IMIS), Dorota Praszalowicz (IAiSP)

10.30–12.00 Sesja I – Wprowadzenie
Sektion I – Einführung

Prowadzenie/Moderation: Jan Rydel (Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków/ koordynator Europejskiej Sieci „Pamięć i Solidarność“)

Adam Walaszek (Uniwersytet Jagielloński)
Polskie migracje w szeroko rozumianym XIX wieku
Polnische Migration im langen 19. Jahrhundert

Jochen Oltmer (Universität Osnabrück)
Deutsch-polnische Migrationsverhältnisse im 19. und 20. Jahrhundert
Polsko-niemieckie stosunki migracyjne w XIX i XX wieku

Zbigniew Kurcz (Uniwersytet Wrocławski)
Od Sachsów po Ueckermünde. Polscy migranci na pograniczu niemiecko-polskim
Von Sachsen bis Ueckermünde. Polnische Migranten im deutsch-polnischen Grenzgebiet

12.00–12.30 Przerwa na kawę/ Kaffeepause

12.30–14.00 Sesja II – Migracje zaoceaniczne
Sektion II – Überseeische Migration

Prowadzenie/Moderation: Adam Walaszek (Uniwersytet Jagielloński)

Kathleen Neils Conzen (University of Chicago)
Zaczekowski's Fortune. Rethinking the European Peasant Colonization of 19th Century North America

Hartmut Keil (Universität Leipzig)
Chicagos Nordwestseite. Deutsche Nachbarschaft und ethnischer Wandel von 1871 bis zum 1. Weltkrieg
Północno-zachodnia część Chicago. Niemieckie sąsiedztwo i przemiany etniczne od 1871 roku do I wojny światowej

Dorota Praszalowicz (Uniwersytet Jagielloński)
Niemiecy i polscy imigranci w Stanach Zjednoczonych Ameryki. Współpraca i konflikt
Deutsche und polnische Immigranten in den Vereinigten Staaten. Zusammenarbeit und Konflikt

14.00–15.00 Obiad/Mittagessen

15.00–16.30 Sesja III – Migracje zarobkowe i inne formy migracji na przełomie wieków
Sektion III – Arbeitsmigration und andere Migrationsformen um die Jahrhundertwende
Prowadzenie/Moderation: Hartmut Keil (Universität Leipzig)

Brian McCook (Leeds Metropolitan University)
The Borders of Integration. Polish Migrants in Germany and the United States, 1870–1924

Johannes Frackowiak (Technische Universität Dresden)
Identitätsbildungs-, Integrations- und Assimilationsprozesse bei den polnischen Zuwanderern im mitteldeutschen Industrie- und Braunkohlenrevier um Bitterfeld von 1880 bis Ende der 1940er Jahre
Polscy imigranci w przemyśle i kopalniach węgla brunatnego wokół Bitterfeld w środkowych Niemczech (1880–1940).
Kształtowanie tożsamości, procesy integracji i asymilacji

Iwona Dadej (Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung)
„Auf nach Zürich (...) Kollegin, und wenn auch nur für ein oder zwei Semester!“. Deutsche und polnische Bildungsmigrantinnen in Zürich um 1900
„Ruszaj do Zurychu (...) koleżanko, choćby na jeden lub dwa semestry!“. Akademicka migracja kobiet do Zurychu z Polski i Niemiec na przełomie XIX i XX wieku

16.30–17.00 Przerwa na kawę/ Kaffeepause

17.00–19.30 Sesja IV – Polscy i niemieccy imigranci w innych krajach osiedlenia
Sektion IV – Deutsche und polnische Immigranten in neuen Ansiedlungsorten
Prowadzenie/Moderation: Jacek Schmidt (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Kanada i Australia/Kanada und Australien

Anna Reczyńska (Uniwersytet Jagielloński)
Migracje Polaków i Niemców do Kanady. Porównanie procesów migracyjnych oraz przykłady wzajemnych relacji
Migration von Deutschen und Polen nach Kanada. Vergleich der Migrationsprozesse und Beispiele der gegenseitigen Beziehungen

Łukasz Albański (Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków)
Prohibicja w Manitobie na łamach prasy etnicznej (1898–1916)
Prohibition in Manitoba im Spiegel der ethnischen Presse (1898–1916)

Anita Maksymowicz (Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze)
Sąsiedzi w kraju, sąsiedzi za morzem... Barossa Valley i Clare Valley w Australii Południowej jako miejsca osadnictwa Niemców i Polaków z terenów pogranicza brandenbursko-śląsko-wielkopolskiego w XIX wieku
Nachbarn im Lande – Nachbarn in Übersee. Barossa Valley und Clare Valley in Südastralien als Ansiedlungsorte von Deutschen und Polen aus den brandenburgisch-schlesisch-großpolnischen Grenzgebieten im 19. Jahrhundert

Wschód/Osten

Isabel Röskau-Rydel (Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków)
Multiple Migration. Von der Einwanderung bis zur Umsiedlung – Deutsche in Galizien (1772–1940)
Różne formy migracji. Od imigracji po przesiedlenia – Niemcy w Galicji (1772–1940)

Małgorzata Tomaszewicz (Uniwersytet Jagielloński)
Niemiecy i polscy katolicy w Sibiu (Rumunia). Przeszłość i teraźniejszość
Deutsche und polnische Katholiken in Sibiu (Rumänien). Vergangenheit und Gegenwart

Anna Sosna (IMIS, Universität Osnabrück)
Polsko-niemieckie sąsiedztwo. Od Ukrainy przez Kazachstan po współczesne „powroty“. Polscy „repatrianci“ i niemieccy „(Spät)Aussiedler“ z Kazachstanu
Deutsch-polnische Nachbarschaft. Von der Ukraine über Kasachstan bis zur „Rückkehr“. Polnische „Repatrianten“ und deutsche „(Spät)Aussiedler“ aus Kasachstan

Wtorek, 7. grudnia 2010
Dienstag, 7. Dezember 2010

9.00–10.30 Sesja V – Sterowanie migracjami
Sektion V – Steuerung von Migrationsprozessen

Prowadzenie/Moderation: Janusz Mucha (Wydział Humanistyczny Akademii Górniczo-Hutniczej)

Severin Gawlitta (Bistumsarchiv Essen)
Einwanderung ins Königreich Polen. Staatliche und private Ansiedlungsbestrebungen dargestellt am Beispiel deutscher bäuerlicher Siedler (1815–1864)
Imigracja do Królestwa Polskiego. Państwowe i prywatne próby werbunku niemieckich osadników (1815–1864)

Andrzej Zięba (Uniwersytet Jagielloński)
Polityka zagraniczna a sterowanie migracjami. Stosunek Niemiec do migracji ukraińskich w kontekście konfliktu niemiecko-polskiego (do drugiej wojny światowej)
Außenpolitik und Migrationssteuerung. Deutschlands Verhältnis gegenüber den ukrainischen Einwanderern vor dem Hintergrund des deutsch-polnischen Konflikts (bis zum Zweiten Weltkrieg)

Norbert Cyrus (Hamburger Institut für Sozialforschung)
Alles unter Kontrolle, oder? Reflektion des Paradigmas der Migrationssteuerung am Beispiel der Erfahrungen mit polnischer Migration
Wszystko pod kontrolą? Refleksje na temat paradygmatu sterowania migracjami na przykładzie doświadczeń z polską imigracją

Małgorzata Irek (Oxford University)
Sieci trans-etniczne. Przypadek polskich przemytników i nielegalnych imigrantów w Berlinie Zachodnim przed upadkiem Żelaznej Kurtyny
Transethnische Netzwerke. Eine Fallstudie der polnischen Schmuggler und illegalen Migranten in Westberlin vor dem Fall des Eisernen Vorhangs

10.30–11.00 Przerwa na kawę/ Kaffeepause

11.00–13.00 Sesja VI – Powtarzalność historycznych modeli migracyjnych po 1989 oraz nowe formy migracji
Sektion VI – Rückkehr historischer Migrationsmuster nach 1989 und neue Formen der Migration
Prowadzenie/Moderation: Wojciech Łukowski (Ośrodek Badań nad Migracjami, Uniwersytet Warszawski)

Ewa Kepińska (Ośrodek Badań nad Migracjami, Uniwersytet Warszawski)
Ewolucja i trwanie migracji sezonowych z Polski do Niemiec od II poł. XIX w. do początku XXI w.. Próba wyjaśnienia zjawiska
Evolution und Durabilität der saisonalen Migration aus Polen nach Deutschland von der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts bis zum Anfang des 21. Jahrhunderts. Deutungsversuch eines Phänomens

Kamila Fiałkowska, Maria Piechowska (Ośrodek Badań nad Migracjami, Uniwersytet Warszawski)
Świat przeżywany migrantów wędrownych z Polski do Niemiec z perspektywy obserwacji uczestniczącej ukrytej
Lebenswelt der zirkulären Migranten aus Polen aus der Perspektive der teilnehmenden verdeckten Beobachtung

Dobrochna Kałwa (Uniwersytet Jagielloński)
Emancypacyjny wymiar doświadczenia migracyjnego. Przykład Polek pracujących w niemieckim sektorze domowym
Emancipatorische Dimension der Migrationserfahrung. Das Beispiel der im Haushaltsektor tätigen polnischen Migrantinnen

Nina Wolfeil (Universität Wien)
Zum Studium nach Deutschland. Mobilitäts- und Karrieremuster polnischer Bildungsmigranten
Na studia do Niemiec. Przykłady mobilności i karier polskich migrantów-studentów

Adam Jarosz (Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń)
Obecność Polaków w powiecie Uecker-Randow jako nowa forma migracji
Präsenz der Polen im Landkreis Uecker-Randow als neue Form der Migration